

Posamezna šteč. „Dneva“ stane 6 vin.; ravno
toliko posamezna štečilka „Bodeče Neže“.

„DAN“ izhaja vsaki dan zjutraj; tudi ob nedeljah
in praznikih. Vsako nedeljo ima humoristično pri-
logo „BODEČA NEŽA“. Za ljubljanske naročnike
stane „Dan“ s prilogo dostavljan na dom celo-
letno 20 K, mesečno 1.70 K; brez priloge celo-
letno 18 K, mesečno 1.50 K. Za zunanje naročnike
stane „Dan“ s prilogo celoletno 22 K, četrtletno
5.50 K, mesečno 1.90 K. — Naročnina se pošilja
upravnistvu.

Telefon štečilka 118.

DAN

Neodvisen političen dnevnik s tedensko
humoristično prilogo „Bodeča Neža“.

Posamezna šteč. „Dneva“ stane 6 vin.; ravno
toliko posamezna štečilka „Bodeče Neže“.

Uredništvo in upravnistvo:

Učiteljska Tiskarna, Francišanska ulica št. 6

Dopisi se pošiljajo urednistvu. Ne frankirana pisma
se ne sprejemajo, rokopiši se ne vračajo. Za oglase
se plača: petlet vrsta 15 v; osmrtnice, poslana in
zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglašanju po-
pust. — Za odgovor je priložiti znamko.

Odgovorni urednik Radivoj Korene.
Last in tisk „Učiteljske Tiskarne“.

Pesem koroških Slovencev.

Kvišku, bratje, duše mile,
s slovom, z djanjem vsi za dom,
kličejo nas slavne vile
v kolo k bratom Slavjanom.

Da smo tudi mi Slovani,
da slovensk je Korotan,
narod naš dokaze hrani,
jezik naš in duh in stan.

Priča to nam zgodovina,
priča krajnih sto imen,
priča čutov nam milina,
da Slovanstva mi smo člen.

Priča cerkev Gospe Svete —
priča svetih sto hramov,
pričajo vasi neštete,
priča starih sto gradov.

Priča grad nam Ostravice,
priča vojvodski prestol,
pričajo gore, gorice,
ki ležijo naokoli.

Priča nam sumeča Drava,
priča sto voda in rek,
priča glava nam Triglava,
ki nas gleda vek na vek.

Naj tedaj nas duh navdaja,
Samov duh in njega djanj,
narod naj v zavesti vstaja,
iz stoletnih težkih sanj.

Leta 1850. Dr. Lovro Toman.

Jubilej.

Slovenci smo skromen narod.
V svoji skromnosti niti tega ne vidi-
mo, kar imamo, kar je naše. Bog ve,
koliko jubilejev je šlo mimo nas in jih
nismo zapazili. Kako — saj je nam
naša zgodovina tako — tuja. Mi
pravimo, da je temna — v resnici je
le tuja. Mnogi pravijo, da sploh ni-
mamo zgodovine — češ saj nimamo
niti svoje države, ne kraljev, ne ce-
sarjev, ne vojsk. To je res. Mi smo
se v šoli samo take zgodovine učili
— zato ne poznamo druge zgo-
dovine.

Zgodovina pa je življenje in
kdor pojmuje to — pojmuje zgo-
dovino.

Danes stoji na Gosposvetskem
polju mrtev kamen — spomin prete-
klosti. Knjige in slike nam pripove-
dujejo o ustoličevanju koroških voj-
vod. Ali je to vsa zgodovina? Drugi
narodi tako zgodovino ne poznajo.
To so samo zgodovinski dogodki.
Ali je živel slovenski narod samo ta-
krat, ko je prišel nov knez v deželo?
To je bilo komaj petkrat v vsakem
stoletju. Kaj pa so sicer delali Koro-
tanci? Ker smo bili vajeni gledati
samo take blesteče dogodke, nismo

videli narodnega življenja in nismo
poznali njegove zgodovine.
In to je bil vzrok našega pro-
pada.

Ustoličevanje na Gosposvet-
skem polju je nam dokaz, da so se
Slovenci do 15. stoletja dobro zave-
dali svojih starih pravic in svoje
nekdanje svobode. Tako so vzdržali
prihisk od severa. Ko pa se tega niso
več zavedali — se je začel propad.
Pozneje bi vsi knezi in vse sveča-
ne slavnosti ne rešili Slovenstva,
ako je v narodu samem umrla za-
vest. Ko ni bilo zavesti, ni bilo več
sile za odpor in začelo se je umika-
nje.

To velja tudi v naših časih. Mi
vidimo samo zunanje dogodke — ne
vidimo pa narodovega življenja v
notranjosti — zato je prazno naše
življenje, kakor se nam zdi prazna
naša zgodovina.

Nekdanje slavnosti na Gospo-
svetskem polju kažejo ponos slo-
venskega kmeta. Nismo imeli bogato
okinčanih dvorov in prestolov: Ka-
men sredi polja je bil naš dvor in
prestol. Bili smo priprosti — a ne
skromni — zdaj smo skromni — ker
nismo več priprosti.

Sijajna germanska kultura je
nas potučila, ker nismo videli pri-
proste slovanske kulture.

Priprosta slovanska kultura
združena z veliko ljubeznijo do
domovine, do rodne zemlje in do su-
žnjih bratov je vodila naše južne bra-
te do zmaga nad ono Turčijo, ki ji je
dala Nemčija na zunaj evropski kul-
turni sijaj. Zmaga je bila v sili notra-
nje zavesti.

Imamo lep spomenik preteklo-
sti: učimo se od njega biti — pravi
Slovenci. Oni pa, ki so ta spomenik
postavili, so bili pravi Slovani. To
nas uči jubilej.

»Samo ob sebi se razume, da
moramo težiti za svojo popolno poli-
tično samostojnostjo v vsakem oziru
zato bomo delovali na pretvoritev
prava, temveč tudi pravo prirodno,
narodno in kulturno. Vemo, da svoje
samostojnosti ne dosežemo naenkrat,
zato bomo delovali na pretvoritev
avstrijske države, da bi narodno in
politično uspevali.« (Po Masaryko-
vem citatu v »Času«, 18. maja 1909.)

Danes vsi na
KONCERT
v „Mestni dom“.

K dogodkom na ži- vinozdravniški vis. šoli na Dunaju.

Dunaj, 16. III. 1914.

Živinozdravniška visoka šola je
pravi unikum vseh avstrijskih viso-
kih šol. V napol razpadlem erari-
nem posloju, ki je bolj podobno
kasarni, kakor kakim visoki šoli pre-
dava profesorji, kateri so kot vo-
jaški uradniki podrejeni vojnemu
ministrstvu. Zahteva po novem po-
sloju je stara zahteva slušateljev.
kar tudi krepko podpira akademični
senat. Temu je pripisati, da je leta
1912. v budžetu naučnega minist-
stva bilo dovoljeno 600.000 K kot
prvi obrok za zgradbo nove visoke
šole. Ta denar se je pa porabil v dru-
ge namene in vlada ni v tem oziru
nič več storila.

Uprava šole je naravnost škan-
dalozna. V boljšem delu posloj so
nastanjeni vojaški, ki so deloma pod-
kovski učenci, deloma pa služijo me-
sto slug na klinikah. Podkovski
učenci imajo tudi »predavanja« in
sicer v onih dvoranah kot slušatelji
visoke šole. Izobrazujejo jih kot po-
močnike vojaških živinozdravnikov,
nekake naslednike »Kurschmiedov«,
kajih kurze je vojno ministrstvo le-
ta 1908. odpravilo.

Neštetokrat je dijaštvo zahte-
valo odpravo teh kurzov oziroma
njih premestitev z visoke šole, ker
ni hotelo trpeti sistematičnega vzga-
janja »Kurfürstjev« na visoki šoli.
Toda vselej zaman!

Zato je sklenilo slušateljstvo
preprečiti te kurze s tem, da je zase-

Po 500 letih

na Gosposvetskem polju.

dlo dotično učno dvorano v času
»predavanja« in ne preje odnehati,
dokler se ne odpravijo ti kurzi. V po-
nedeljek 9. III. je slušateljstvo pre-
prečilo na ta način štiri »predava-
nja«. Rektor visoke šole je zato
predlagal dijaštvo, naj sestavi me-
morandum za vojno ministrstvo in
naj se snide v torek ob pol 10. uri
dopolodne v anatomični dvorani v
svrhu posvetovanj. Svojo prisotnost
je rektor tudi obljubil.

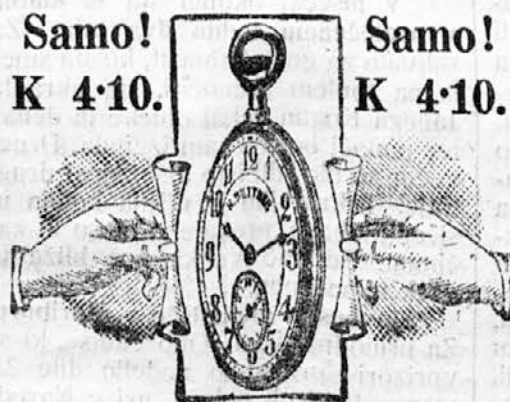
Na veliko začudenje vseh pa so
bila vrata visoke šole v torek zjutraj
zaprta in na njih razglas, da so vsa
predavanja, izpiti in vaje sistirane in
pozivlje dijaštvo k miru. Ta razglas

je pa dijaštvo, kojega število je ved-
no bolj naraščalo, razjarilo, ker do
takrat ni bil kršen v nikakršnem ozi-
ru mir visoke šole. Slušateljstvo je
zahtevalo, da se jim dovoli vstop v
avlo in odpre velika vrata. To se pa
ni zgodilo in dijaštvo je vdrlo vrata
in tako s silo došlo na svoja tla.

V avli je zborovalo in energično
protestiralo proti besedolomnemu
rektorju, kateri jih je miril in prosil
ponovno naj mirno zapuste avlo, ker
bi sicer moralo se umakniti oboro-
ženi sili. Med tem namreč, sta priko-
rali slušateljstvo zborovalo, sta priko-
rali dve stotnihi pehote na dvorišče s po-

H. Suttner, Ljubljana, Mestni trg 25.

Samo!
K 4.10.

Samo!
K 4.10.

Najbogatejša zaloga vseh vrst ur kakor
tudi največja izbira zlatnine in srebrnine
po jako nizkih cenah.

Zahtevajte cenik, kateri se razpošilja zastoj
in poštne prosto.

Lastna prot. tovarna ur v Švici.

:: Tovarniška znamka „IKO“. ::

Zastopstvo tovarne ur „ZENITH“.

Št. 410 Nikel ank. rem. Rosk.
jako dobro idoča samo K 4.10.

LISTEK.

M. ZEVAKO:

Sree in meč.

Roman iz francoske zgodovine.
(Dalje.)

»Biti mora! Treba je!« je po-
navljal mladi mož, gledaje okrog se-
be z zmedenimi očmi.

Zdajci pa mu je padel pogled na
sliko, visečo v najtemnejšem kotu
kabineta. Dolg drhtilaj je stresel Par-
dajana. Željno je zazrl v to sliko; iz-
tegnil je roke proti njej.

»Lujza! Lujza!« je zamrmral.
Mahoma pa se je zablisnila v nje-
govi glavi misel:

»Maršal vendar ne ve, da ima
hčer; kako more viseti ta slika v
njegovem kabinetu? ...«

Ko pa je opazoval nekaj časa
nežne črte čudokrasne mlade žen-
ske, ki jo je predstavljala slika, je
zaslutil resnico:

»To ni Lujza! ... Njena mati je,
ko je bila še mlada! ...«

Ta hip pa se je vrnil Franc de
Monmoransi v svoj kabinet in za-
gledal mladega moža vzhicnega
pred portretom Ivane de Pjen. Me-
gla mu je legla na čelo. Stopil je k
Pardajanu in mu položil roko na
ramo. Vitez je poskočil, kakor da
so ga vrgli siloma iz sanj.

»Oprostite mi, gospod maršal,«
je zajecjal.

»Gledali ste to žensko ...«

»Zares ...«

»Gotovo se vam vidi lepa, vred-
na oboževanja?«

»Res, gospod ... ta žlahtna in
visoka dama je obdarjena s kraso-
to, ki me je presenetila.«

»In morda ste si dejali v svoji
duši, ki je še polna iluzij, da bi bili
srečni, ako bi srečali na poti svojega
življenja žensko, tej enako ... z isto
krasno odkritostjo v očeh ... in s
tem sladkim smehljajem ... s tem či-
stim, nedolžnim čelom?«

Na obrazu se je poznala mar-
šalu nenavadna razburjenost. Nehal
je bil tudi gledati Pardajana; mračni
plamen njegovih oči se je bil uprl v
portret. Globok vzdih se je dvignil
iz njegovih prsi.

»Čitali ste v mojih mislih, svet-
lost,« je dejal Pardajan z rahlobo,
zastirajočo se v otožnost. »Res sem
sanjaril, kaj bi bilo, ako bi jo srečal,
vzljubil jo, oboževal jo in ji posvetil
svoje življenje in svoje moči — tej
ženski, katere usmev odseva z vaše
slike, ženski s čistim čelom, za ka-
terem ni mogla bivati nikoli zla in
slaba misel ... in če že ne njej, pa
vsaj drugi, ki bi ji bila podobna ...
njeni sestri ... ali hčeri ... da, vidite,
recimo, da bi bila hči! In če ste me
našli tako zmedenega, je bilo zato,
ker sem si dejal, da bi mi bilo tak-
šno srečanje gotovo v nesrečo, zakaj
ženska tako visokega in plemenitega

rodu ne bi mogla niti opaziti, da jo
lubi ubog pustolovec, kakršen sem
jaz, z ljubeznijo, ki mu ne bo dala
pokoja do njegovi smrti.«

Bridek smehljaj je zaigral mar-
šalu na ustnicah.

»Mladi mož,« je rejal, »povšeč
ste mi ... in ne samo zaradi hvale,
ki jo je izrekel o vas gospod admi-
ral, dasi je v takih rečeh beseda gos-
poda de Kolinji zlata vredna. Vaš
odločni in hkrati naravni nastop, odk-
ritost vašega pogleda, vse v vaši
osebi me navdaja z resnično simpa-
tijo ...«

»Z dobroto me obsipljete, gos-
pod maršal,« je dejal Pardajan z
ganjenostjo, ki je presenetila Franca
Monmoransiškega, »in ne upam si
misлити, da bi vam narekovalo te be-
sede kaj drugega kakor vpludnost,
vredna vašega velikega duha! Dru-
gače bi moral gojiti vratolomne na-
de ...«

Kakšne nade neki? Maršal si je
rekel, da se tičejo gotovo namena, ki
vodi mladega moža k njemu.

»Ta simpatija je resnična,« je
povzel, »tako resnična, da vam ho-
čem povedati zgodbo. Dolgo je že
nisem povedal nikomur ... zato se
mi zdi, da mi bo v olajšanje, vzlasti,
ker mi priča vese vtis, ki ste ga na-
pravili nama, da vam lahko zaupam.
Ne poznam vas sicer, toda če bi
imel sina, bi želel, da bodi podoben
vam ...«

»Svetlost!« je vzkliknil Pardajan
s čudno vzhicnostjo.

»Dajte, sedite ... semkaj, da bo-
ste gledali sliko, ki vas je tako pre-
vzela.«

Pardajan je ubogal; opazil je, da
je sedel maršal tako, da je obračal
sliki hrbet.

»Ta mož je moral trpeti kruto,«
je mislil sam pri sebi.

»Ta ženska,« je izpregovoril
zdaj Franc Monmoransiški, »je žena
enega izmed mojih prijateljev ... ali
bolje, bila je. Bila je revna; njen
oče je bil sovražnik rodbine mojega
prijatelja, ta pa jo je videl ... vzljubil
jo je in poročil ... Vedite pa, da se
je moral s tem korakom izpostaviti
očetovemu prokletstvu in da je bil
njegov oče visok in mogočen veli-
kaš ... Se na dan svoje poroke je
moral odriniti svoj prijatelj na vojno.
veste, kaj je izvedel, ko se je vrnil
domov?«

»Vidite,« je nadaljeval Franc s
pokojnim glasom, »deva s čistim čel-
om je bila vlačuga! Že pred poroko
je varala mojega prijatelja ... Va-
rujte se ženskih, mladi mož!«

Vitez se je zdrznil, spomnivši se
očetovih nauk.
Maršal pa je dodal brez vidne
trpkosti:
»Moj prijatelj je bil zgradil na
to žensko vso svojo ljubezen, svoje
upanje, srečo in življenje ... In bil
je obsojen v sovražstvo, obup in ne-
srečo, njegovo življenje je bilo uni-
čeno na vekomaj. In iz česa ... iz
kakšne malenkosti se mu je rodilo
vse to gorje? Ah, samo iz tega, da

je srečal nekega pomladnega večera
mlado deklico, ki je imela dušo vla-
čuge ...«

Ob teh besedah je Pardajan
vstal; stopil je k maršalu in reke:
s trdim glasom:

»Svetlost, vaš prijatelj se moti.«
Franc je pogledal viteza začu-
deno; ni ga razumel.

»Ali bolje,« je nadaljeval Parda-
jan, »vi se motite svetlost.«

Maršal je menil, da njegov gost,
ki ga je imel še za naivnega in pol-
nega vere, je bolj splošno ugovarja
njegovi obtožbi.

Zamahnil je z malomarno vplud-
nostjo in dejal:

»Verjemite mi, mladi mož, da
narekuje moje besede izkušnja. A
vrniva se k namenu vašega poseta.
S čim vam morem koristiti?«

»Izvolite,« je dejal Pardajan in
sedel nazaj.

Se enkrat se je ozrl na portret
Ivane Pjenske, kakor da jo kliče
za pričo žrtve, ki jo doprinaša. Nje-
gov moški obraz se je zasvetil ta
hip v tolikšnem junaštvu, da je mar-
šal ostrmel in zaslutil, da izve važne
in usodne reči.

»Svetlost,« je začel Pardajan,
moje stanovanje je v gostilni pri Ve-
deževski, v ulici Sen Deni. Nasproti
gostilne se dviga skromna hiša, v
kakršnih prebivajo reveži, ki so pri-
morani služiti s trdim delom svoj
vsakdanji kruh; in ženski, o katerih
vam hočem pripovedovati, sta res
izmed takih siromašnih ljudi.«

polno opravo in nasajenimi bajoneti in s sanitetnim oddelkom.

Kljub temu je pa slušateljstvo, kateremu je medtem vojno ministrstvo telefonično odzvalo avlo kot akademična fla, sklenilo neprosto-voljno avle zapustiti. Z velikanskim protestom in krikom je sprejelo nato bajonetni napad in se pred prodajalnim vojaštvom umikalo proti izhodu. Med umikanjem je razbilo v avli vse kar je bilo dosegljivega. Na cesti jih je sprejela jako surovo policija in aretirala vse polno dijakov. Policiji na konjih se je dijaštvo umaknilo in se razpršilo.

Zatem so se vršili vsak dan shodi, tako pri Staherju v Hernalsu in pri Dreherju v III. okraju in demonstrativne manifestacije pred parlamentom in na Rechte Bahngasse nasproti visoke šole.

V petek je pa hotelo dijaštvo močno okrog 1000 mož prodreti policijski kordon in dospeti v linke Bahngasse pred visoko šolo. To se jim pa ni posrečilo in zato so šli nazaj in zapeli odkritih glav »Gaudeamus«. Dijaštvo se je že hotelo razkropiti; ko pa aretirala policija nekega dijaka, češ da je metal kamenje in je okrog stoječe dijaštvo zahtevalo njegovo oprostitev, je potegnila policija brez povelja predstojnikov sablje in neusmiljeno tolkla po neoboroženem dijaštvu. Težko ranjenih je bilo pet; lahko ranjenih mnogo, da celo neka slučajno navzoča dama in neki uslužbenec. Policija je strašno divjala in letala celo za že bežečim dijaštvom.

Za stvar je zainteresiranih že polno poslancev. Na shod k Dreherju sta tudi prišla drž. poslanci živinorejska nadzornika Schürli in Kotlar in dež. poslanec Nepustil. Oblikovali so polnoštevilno zbrano dijaštvo, da se zavzamejo z vsemi silami za njih zahteve in protestirajo na pristojnem mestu proti tem škandaloznim dogodkom. Gg. poslanci so namreč mnenja, da se ne vzgaja patriotični čut akademikov z bajoneti in policijskimi sabljami in da vojaštvo in policija ni za to, da bi šla nad dijake, kakor na nevarno dunajsko plato.

Zahteve slušateljev sprejete na shodu pri Staherju so:

1. odprava oziroma odstranitev teh kurzov z visoke šole;
 2. zahteva akad. tal. po vzoru drugih visokih šol;
 3. demisijska rektorja prof. dr. Th. Panzerja in
 4. sploh odstranitev vojaške uprave z visoke šole, s tem da se podredi samo naučenemu ministrstvu in zidavo nove stavbe.
- Vse slušateljstvo je sklenilo toliko časa štrajk, dokler se vsem zahtevam ne ugotovi. Semester je zaključen. Simpatije vseh rektorjev dunajskih visokih šol so na strani štrajkujočih.

V torek, 17. III., ob 10. uri dopoldne bo celokupno dunajsko dijaštvo priredilo velikanski demonstrativni obhod in nato protestno zborovanje na prostem, proti v nebovpljivim krivicam, ki se gode veterinarjem; in sploh za akademično prostost, ki je bila tako kruto kršena. Istočasno bodo tudi vsi slušatelji čeških visokih šol, v znak simpatij in protesta, štrajkali.

Enako štrajkajo tudi v torek vsi slušatelji živinorejskih visokih šol na Nemškem.

Vsa akcija se bode nadaljevala v poletnem semestru, če se do takrat ne bodo vse zahteve ugodene. Raz-

položenje med slušatelji za štrajk je izborni in akcija bo imela gotovo ves uspeh, ker so tudi vsi poslanci ne glede narodnosti in prepričanja obljubili svoje sodelovanje. Štrajkujoči si hočejo izvojevati svoje pravice, ne glede na konsekvence!

Dovolite mi reči, da med svobodo in narodnostjo ni nobenega »preje« ali »pozneje«. Narodnost je program, kulturni program. Vi, gospodje, bodisi branite svoj narod svobodno miselnost, ali pa ga klerikalno uničujete. (Prof. Masaryk v državnem zboru.)

Štajersko.

Pajacarstvo. Kot smo že parkrat dejali, se je našim spodnjašajerskim renegatom zahotelo, nadeti si vlogo političnih pajacev. Da čutijo ti-le ljudje za to že nekaj naravni nagon, je seveda samo po sebi umevno. Izražali pa smo tudi že kar skrajša svojo bojazen, da se bo vsa stvar spre-vrgla — v pajacarsko epidemijo. Prvi protest proti proporciji, ki ga je uprizorila mariborska klika, je bil signal ostalim. Clovni so se dvignili in pričeli protestirati. Mariboru je sledilo Celje, nato Ptuj, Slovenji Gradec in kot smo pravilno kalkulirali, še — Šostanj. Vstali so »nemški stebri« mostu do Adrije, dr. Orosel, dr. Ambrožič, čača Ornik itd., dokler se končno ni oglasil še mezosopran kvinteta — očka Woschnagg v spremstvu svojih fagotistov. No, nas se je skrajša lotil nekaj srd, sedaj pa odkrito priznavamo, da se nam zde te renegatske »Spinnritterfiede« prav zabaven »kašperl« kabaret. Če so režiserji in igralci tega kabareta zelo nerodni — ni naša krivda. Vsa, ki hoče gledati, ima prosto vstopnino. Na programu pa se obeta še za bo-doče obilna zabava, kajti priti ima še Sl. Bistrica, Brežice, Radgona, Ormož itd. itd. Kadar bo »gala« pred-stava končana, bo treba pokazati tem pajacom pri temeljnih režijskih napak njihove burke.

»Südmarkino« delo. Letos bo hodil po narodni meji ameriški profesor, vseučiliščnik. Tombo. Pova-bi ga je »Südmarka« in sicer zato, ker je profesor Tombo znan kot Nemcem naklonjen Amerikaneec, ki bi se ga pozneje dalo prav lahko upo-rabiti za agitacije v prilog »Süd-marki« ne le med ameriškim Nemci, marveč med ameriško javnostjo. Prof. Tombo, ne bo spoznal stvarni položaj, kot ga očividno danes ne pozna. Morda bi ne bilo napačno, zanimati za nečastno »Südmarkino« raznarodovalno delo, širše severno ameriško časopisje in potom njega ameriško javnost?

Nemci med seboj. V vrstah šta-jerskih Nemcev so pričeli razsajati hudi boji. Skoro lahko rečemo, da vlada danes med Nemci popolna na-cionalna — kot tudi politična anarhija. Z Wastianovim padcem, in ne malo s predhodnim dr. Delpinovim odst-opom, je najprej nastala konfuzija med spodnjašajerskimi renegati. Iz-volitev soc. demokrata Ausobskya graškim podžupanom, je dala zname-nje graškim nemškim klerikalcem, da so pričeli združbariti s prozornim namenom, da bi v kajnem ribarili. To združbarstvo, pa se jim ni posre-čelo, kajti graško nemštvo si stoji danes kar v treh tabornih nasproti: meščanske stranke, socialisti in — stranka stalno plačanih (uradniki, priv. uradniki, učitelji itd.) Meščani

in »stalno plačani« med njimi mnogo bivših pristavev nemških klerikalcev) so na tem, da si postanejo smrtni sovražniki. Med Nemci samimi je torej danes popolna disorientacija. Dobro pa se imajo — socialni demo-kratje, ki ugodnega položaja ne iz-rabljaajo samo v Gradcu, marveč tudi po vsej ostali deželi.

Posl. Malik. Kot poroča graška »Montags Zeitung«, se Malik v bo-doče ne misli več pustiti volit v državni zbor in se bo političnemu delu čisto odtegnil. Malik je sedaj na Du-naju otvoril šolo za avtomobilsko vožnjo. Glavni vzrok njegovi resig-naciji bo tičal pač v okolnosti, da je izgubil že toliko polit. terena v svo-jem (lipniškem) volilnem okraju, da bi mu tudi soc. demokrati več ne mogli pomagati do uspešnega man-datnega boja.

Nova cerkev. (Nevaren tat pri-jet.) Minolo soboto so orožniki iz-sledili znanega, nevarnega tatu Ja-koba Skoberneta, ki je bival zadnje čase pri posestniku Jožetu Arzenšcu. Skoberneta so iskali po lipniškem, mariborskem in celjskem okraju. V prvem je lani novembra ukradel tr-govcu »Götzu« kave, sladkorja in drugih stvari, vrh vsega pa še 600 K gotovine. V celjskem okraju pa je pred dnevi ukradel nekemu uradniku kolo, vredno do 250 K.

Brežice. (Sam si je pustil pož-gati.) Pred dnevi smo poročali, da je zgorela posestniku Jakobu Vim-polšku zidana vinska klet. Že takrat je bilo očividno, da je bil ogenj od zlobne roke podtaknjen. Vimpolšku je že leta 1895. pogorela klet. Takrat so letetič gorki zanetili tudi pose-stvo posestnika Živiča, ki je postal vsled tega berač, dočim je Vimpol-šek dobil visoko zavarovalnico, ki je prese-gala vrednost kleti daleč. Isto je bil slučaj tudi tokrat. Kot pred skoro dvajsetimi leti, je tudi sedaj nastala govorica, da si je Vimpolšek sam zažgal. To je tudi priznal. Pri-znal pa je tudi, da si je v prvem slu-čaju dal po delavcu Bencu iz Stare vasi zažgati. Bencu je plačal takrat 20 K. Vimpolška so izročili sodišču.

Dol pri Hrastniku. »Slov. Go-spodar« poveljuje do zdaj že v par dopisih G. Draklerja, trgovca na Dolu. Govorili bomo še večkrat o tem najnovejšem stebur klerikalizma danes le omenjamo, da bi bil boljše storil, ako bi bil onih 7 kronic, ki jih je daroval za »kat. izobr. dru-štvo«, porabil za metle ter krtče in si najprej pošteno očistil svoj lokal. — Gospod kaplan vi pa pustite ča-snike pri miru, sicer si znate podpi-sati sami svojo obsodbo. Če je slo-vek počel že take stvari kot vi, mu mora že zdrava pamet svetovati, da se ne vtika v nobeno stvar, najmanj pa, da inspirira razne članke v časo-pisih. — Na svidenje!

V pišečki okolici sta se klatila v pretečenem tednu dva tata. Za zahvalo za gostoljubnost, ko sta sme-la na toplem prenočiti, sta vkradla Janezu Kogan nekaj obleke in denar ter ponoči bogve kam izginila. Drugi večer so okradli isto hišo zopet drugi tatje. Takrat jim je dišala kolina in sicer klobase, prekaženo meso in za-čimba. Se pač Velika noč bliža in vsak nima kolin.

Slovensko gledališče v Mariboru. Za prihodnjo igro »Quo vadis«, ki se vprizori prihodnjo nedeljo dne 22. marca 1914 ob polu 8. uri v Narodnem domu, vlada po mestu veliko zanimanje ter se je že začela pred-prodaja vstopnic. Opozorjamo po-novno slavno občinstvo iz okolice v prvi vrsti, da se blagovoli prav prid-

no poslužiti predprodaje, da ne bo na dan predstave moralo oditi radi pomanjkanja prostorov. Predstava je podobna igra »V znamenju križa«, ki bo pa imela sicer še večji efekt, ka-kor v »V znamenju križa«. Torej urno in brez odloga si naročite vstopnice!

»Treba je poznati stvarno vse-bino preteklosti in na podlagi tega spoznanja bodočnost organično na-vezati na preteklost.« Ustoličevanje vojvod na Gosposvetskem polju po-menja, da smo bili svobodni — na podlagi tega spoznanja moramo delati za bodočnost, da dosežemo to, kar smo že enkrat imeli.

Goriško.

Kako Lahi pripravljajo občinsko volitev v Gorici. Neki znan laški odvetnik pokliče Slovenko k sebi in ji začne obetati službeno pri laški tiskarni. Vse to pa se ve, če vzame otroka iz »Malega doma«. Nadaljni pogoj pa je ta, da voli z njegovo propadajočo stranko! Tega ni rekel tako naravnost, a če je pri njem v službi, če proda otroka, mora biti izdajalka tudi na volišču. Tako se širi korupcija iz gnile kamore.

Lahi se zanašajo, da jih bodo vo-lili vsi Nemci in socialni demokrati! Z vso gotovostjo to pripovedujejo po mestu, da delajo korajžno preplašenim svojim volilcem. To pa je no-va debela laž, kajti socialisti še niso nič končnega sklenili, vendar je pri-čakovati, da najbolj nazadnjaške in protidemokratske stranke laških kamoristov ne bodo podpirali ne z glasovi in tudi ne z abstinenco. Slo-venci, dasi združeni v nestrankski blok, so postavili za prvo točko pro-grama: demokratiziranje volilne pra-vice v mestni zastop gorški na po-dlagi ideje enakosti in proporca. Tako preuredbo smatrajo za potrebno, da se morejo vse stranke po razmerju moči udeleževati mestne uprave. Na-daljšna točka programa Slovencev je sanacija mestnega gospodarstva in oskrba prebivalstva z dobro pitno vodo in sploh take preuredbe v a-provizaciji mesta, ki bodo najširšim slojem omogočili zdravo in cenejše življenje. Da bodo Slovinci ta pro-gram res vršili, za to ni treba dru-grega jamstva, kakor izprevideti, da je to v njih lastnem največjem in-teresu. Vstvariti demokratičen vo-lilni red, to se vendar pravi dati Slo-vencem za vselej znaten vpliv na mestno upravo. Čim daleč bo demo-kracija, čim bolj za Slovence, bolj pa tudi za — socialno demokracijo, ki more le tem potom upati, da pride kdaj na municipalno do besede. Zato smo mnenja, da bi nas socialisti — če so zvesti programu — morali od-krito in odločno podprati. — Tudi Nemcem bi velela pamet, da gredo z opozicijo. Kajti mestno gospodar-stvo jim seže v meso, ki je bolj re-jeno kot naše, propore bi tudi njim povzdignili veljavo. A nemški naci-onalci ubogajo ukaz z Dunaja, da raje sami trpijo kakor Slovincem le mrvice pomagajo.

To gre vodstvu v glavo, ne pa vsem volilcem in sicer najmanj onim, ki kaj davka plačajo. Pa tudi, tistim ne, ki se vprašujejo, ali imamo v Gorici toliko vojakov le zaradi lep-šega ali morda vendarle v obrambo Avstrije. Ti naj zdaj volijo kamoriste in mazinjance?

Laški klerikalci proglase za go-riške občinske volitve abstinenco.

vec, Cegnar, pozneje Levstik, Stritar itd. Janežič je bil prvi vzgojitelj pisateljev in čitateljev. Izdal je mnogo prevodov in drugih knjig.

Andrej Einspieler (1813—1888). Doma iz Rožne doline, energičen bo-ritelj za narodne pravice Korošcev. Pisal je mnogo v časopise v »Slove-nijo«, »Bčelo«, »Novice«. Pozneje je začel izdajati svoje liste »Šolski pri-jatelji« (1855). »Slovenski prijatelj« (1857). »Prijatelj« (1878—1883). Po-zneje je izdal »Slovenca«, iz njega je povzel »Politični katekizem za Slovence«, leta 1882. Je ustanovil »Mira«. Njegovo delo spada v čas najhujših narodnih bojev, v katerih se je bojeval z veliko odločnostjo. — Ko je umrl, ga ni imel kdo nado-mestiti. Od njegove smrti je Koroška bolj in bolj propadala. V treh deset-letjih je bilo pomemčenih več Slove-cev, nego prej celo stoletje.

Korotan se je torej zavedal sve-lega slovenstva in je rodil svoje meče.

Danes hodijo po njem drobni narodni delavci, ki skušajo dati mla-dini šole. — Boj za vzgojo in šolo vi-dimo pri vseh koroških buditeljih in če sedaj ves slovenski narod ne more rešiti koroškega šolskega vprašanja — bo padlo delo celega stoletja v nič in bo izginil slovenski Korotan. Obenem vidimo v koroških buditeljih bojavnike vseslovenske misli. V tem so pokazali smer za bo-dočnost.

D. I. L.

Z ozirom na zadnji dopis iz Du-tovelej nam je pojasnil g. Tavčar, da je cela zadeva imela osebno ozadje, ki za javnost nima pomena.

»Niti na Dunaju, niti v Berlinu se ne odločuje o naši usodi — doma tu povsod odločujemo o narodu, od-ločuje vsak izmed nas.« (Prof. Masa-ryk.)

Dnevni pregled.

Politični proces. Dve leti je bil Bendasiuk v preiskovalnem zaporu, ne da bi vedel, česa se ga dolži. In vendar niso zlomili njegove volje in njegove moči, ter njegovega prepri-čanja. Brez strahu je tudi pred sen-atom branil svoje narodno prepri-čanje. Dejal je, da v narodnem vprašanju ni kompromisov in da veruje v enotnost ruskega naroda. Naj že živi kjerkoli, v Rusiji, v Avstriji, na Ogrskem ali v Ameriki, vsak Rus je sin ene matere. Državni kordonj ne pomenjajo ničesar. S povzdignjenim glasom je vzkliznil: »To je moje stališče; drugačen ne bom. Držite me v zaporu, kakor dolgo hočete mojega prepričanja ne izpremenite.« Predsednik je na to suho odgovoril da Bendasiuk ni zaprt zaradi prepri-čanja, temveč zato, ker je poskušal od Avstrije odtrgati Galicijo. Ben-dasiuk je na to poudarjal, da on ni nikdar za pravoslavje agitiral. Po-rotnik Vereštinskij je v imenu vseh svojih tovarišev izjavil, da porotniki le malo razumejo maloruski jezik in da bi bilo dobro, če bi zagovorniki in obtoženi govorili poljsko. Ko sta tudi dva zagovornika svetovala, da naj obtoženec govori poljsko, je Bendasiuk v svoji obrambi nadalje-val poljsko. Opozoril je na urade in na katoliške šole kot na prave krivce pravoslavnega gibanja. Škofi in katoliki (oniatski) duhovniki pre-ganjajo in npravno pokvarjajo rusko ljudstvo. Dejal je, da ruski jezik in ruska narodnost ne ovira Ruse biti pripadnik ruskega kraljestva. »Ko so nas združili z Avstrijo, nismo kazali velikega narodnega življenja, toda bili smo Rusi in za takšne so nas tudi smatrali. Sedaj pa hočejo izbrisati besedo »ruski«. Dela se razlika med »ruski« in »rusinski«. Voznačbi »ruski« se vidi že nevarnost. Nato je Bendasiuk na podlagi zgodovine dokazal, da so bili poljski Rusi res Rusi. Poudarjal je tudi, kakšen ne-zmisljen je obtožnica, ki mu prištev-a za greh rusko gramatiko, ki je ven-dar v Avstriji izšla. Glede pesnika Ševčenko je dejal, da je on sicer pi-sal svoje pesmi v materinem nareč-ju, toda prozo je pisal v ruskem je-ziku. Rusko ljudstvo teži po enotni literature, kulture in vere. Pri-padnost ruskega ljudstva v Galiciji k Avstriji in ne k Rusiji vendar ni nobena ovira za doseg tega ideala. Saj tudi Nemci žive v Avstriji in vendar jim to ni v oviro, zakaj bi se z Rusi delalo drugače. Tako delajo le sovražniki Rusov, ki bi ruski narod najraje v žlici vode utopili. Označba Rusofil je za Rusa nezmi-sel. Rusofil more biti le Francoz ali kdo drugi. Rus ne. Minister Benot je podpiral rusinsko gibanje samo, da bi uničil ruskega duha in zavest o ruski enotnosti v Galiciji. Obtož-nica pravi, da se je narodno življe-nje Rusov v Galiciji vzbudilo šele potem, ko je začel v Galicijo zahajati grof Bobrinski, kar pa ni res, ker volitve leta 1907 dokazujejo na-sprotno. Vlada je kradla ruske gla-sove in vendar so ruski kandidati dobili eno tretjino glasov. Pritisk namestnika Bobrinskega je bil strašen, ta človek se ni ničesar sra-moval. Toda zaman: ruskega duha ni mogoče iztrgati iz ruskih src. — Obrambo ruskega jezika in enotno-sti ruske je Bendasiuk prednesel z gorečnostjo, ki je v poslušalcih vzbudila močnejši vtis.

Kako sodi o Albancih bodoči albanski ministrski predsednik. Mi-nistrski predsednik v Albaniji bo naj-brž turkan paša, ki je bil turški poslanik na ruskem dvoru. Albanci niso nič kaj zadovoljni z njegovo kandidaturom, češ, turkan paša se z Albanijo ni nikdar pečal, naj jo pa še sedaj na miru pusti. Nasprotno pa tudi turkan paša nima posebnega mnenja o Albancih. Še po času mali-sorskega punta proti Turčiji je s turkan pašo govoril ruski publicist Dorašević. Turkan paša je dejal: »Jaz sem Albanec. Lahko verniete, da poznam svoj narod. Albanci so ljudje, ki ne priznajo države. Ne pri-peznajo davkov in dolžnosti. Ne ma-razjo biti podložni. Ne priznavajo državne organizacije.« Tako sodi o Albancih njihov bodoči ministrski predsednik.

Zopet so začeli. Ze več let so prinašali nemški listi iz Srbije razne senzacije vesti, ki so se pokazale vse kot neresnične, ampak nemški listi so nadaljevali, ker so imeli pred

Koroški narodni buditelji.

Ko je pred 500 leti prenehala stara korotanska pravica, po kateri so morali deželni knezi obljubiti slovenskemu narodu na Koroškem pravično vladanje — je počasi začel propadati slovenski narod. Umikal se je nemškimi naseljencem in nemškim grofom. Tako je počasi vse narodno življenje umrlo.

Vsako gibanje na Kranjskem pa je uplivalo kolikor toliko tudi na Koroško. V kmečkih puntih se je zdru-žil kmet, v turških vojnah in v bo-ju za reformacijo — plemstvo.

Za slovenski prevod Dalmatino-ve biblije so prispevali koroški sta-novci z visoko svoto in so kupili 300 izvodov. Hieronim Megiser, ki je bil (1590—91) ravnatelj dež. gimnazije v Celovcu, je izdal L. 1592. »Dikti-onarium« (slovar štirih jezikov) in Thesaurus polyglottus, kjer govori o slovenskih jezikih. Ob času boja za slovensko slovnicu se je oglasil cel-levški jezuit Oswald Gutschmann, ki je L. 1777. izdal slovensko slovnicu (Windische Sprachlehre), ki je dož-vela mnogo izdal.

Proti koncu 18. stol. se nahajajo na Koroškem narodni pevci, ki so zlagali pesmi v priprostem sloven-skem jeziku.

Ko se je po Napoleonskih voj-

nah in po »Miriji oživljeni« začelo na Slovenskem narodno gibanje, so se takoj oglasili tudi Korošci. Naj imenujemo nekaj imen, ki jih mora vsak Slovenec poznati.

Matija Ahacelj. (1774—1845). Bil je doma iz Roža, profesor na li-ceju v Celovcu in kancler kmetijske družbe. Velik prijatelj kmetu in pod-pornik mladega Slomška, ki je L. 1822. začel v celovškem semenišču pončevati slovenščino. L. 1833. sta skupno s Slomškom izdala »Pesni-po Koroškem in Štajerskem znane«.

Urban Jarnik (1784—1844). prvi narodni buditelj Korošcev. Koroški Vodnik. Doma je bil v Zilji in je videl težke francoske boje. Kot du-hovnik je služil v Podkornu, v Celovcu in Blatogradu. Zlagal je pesmi v Vodnikovem duhu. Pisal in sestav-ljal je knjige za mladino. (Zber lepih naukov za Slovensko mladino, L. 1814. — »Nevarnost mladih ljudi« itd.) Izdal je »Carnithion«, Baviš je iz z nar. gospodarstvom (»Sadiere-ja« L. 1817.) in za jezikovna vpraša-nja. Napisal je mnogo razprav o slo-venščini, a tudi o vojvodskem pre-stolu in koroški zgodovini. Bil je vnet ilirec. Poznal je slovanske jezi-ke, in je bil znan s slovanskimi mo-žmi svoje dobe.

A. M. Slomšek. (1800—1862). Po rodu sicer Štajerc; prišel je v semenišče v Celovec in začel vzbujati v bogoslovcih narodno sloven-sko zavest. Kot duhovnik je deloval

na Štajerskem a na Korošce ni poza-bil. V svojih spisih je vedno mislil na ono preprosto ljudstvo in na mla-dino, ki potrebuje dobrih knjig. To posebno dokazuje njegov boj za »Mohorjevo družbo«, ki jo je on ustanovil in ji določil za sedež Celovec. (V onih časih je bil Celovec po dve tretini prebivalstva slovenski.)

Matija Majar Ziljski. (1809—1892). Zanimivo je, da so bili koroški buditelji vneti jezikoslovci, in slo-venščini. Obenem se opaža pri vseh ljubezem do sorodnih slovanskih je-zikov, ilirstvu in vseslovanstvu. Ma-jar je bil, kakor drugi, duhovnik, v sreču pa vnet vseslovan. V začetku je pisal pesmi in šolske knjige — po-zneje ga je zvalila slovanska zgo-devina — posebno — Ciril in Metod. Napisal je njih življenjepis in je za-čel študirati vseslovenski jezik. Za-neslo ga je v slovanski svet in je umrl v Pragi.

Anton Janežič (1825—1869). Rojen pri Sv. Jakobu v Rožu. Postal je pozneje profesor slovenščine na celovski realki. Njegovo največje delo je »Slovenska slovnica«, ki se je do danes rabila po naših šolah. Janežič pa je znal zbrati okrog sebe tudi mlade slov. pisatelje. Ustanovil je L. 1951. list »Slovenska Bčela«, in ko je ta prenehala je začel izdajati »Glasnik«. L. 1853. V »Glasniku« so začeli pisateljevati naši prvi pesniki in pisatelji: Simon Jenko, Jurčič, Erjavec, Tušek, Mencinger, Valja-

Življenje in trpljenje Jezusa Kristusa, pravi umotvor v barvah Kino-Ideal.

od petka 20. t. m. do četrta 26. t. m.

sabo pač določen cilj: vzbujati in utrjevati pri svojih čitateljih mnenje, da je Srbija država, v kateri vlada prave anarhične razmere. Nemške liste čitajo tudi Slovani in tako so se tudi oni polagoma zastrupljali in začeli verjeti lažem. Obe balkanski vojni sta pa pokazali preveč očitno, da je Srbija prav dobro urejena država, ker drugače ne bi mogla na vseh bojiščih zmagovati. To je vzel sapa tudi nemškimi listom in dolgo ni bilo v njih nobene vesti iz Srbije o raznih razkritjih, ki jih nikdar niso imeli. Sedaj so pa menda nemški listi zopet prišli k sapi in zemunska kovčnica laži je zopet začela delovati. V Zemun namreč živi par židovskih »žurnalstov«, ki ne smejo iti v Belgrad — že vedo, zakaj ne! — in ti ljudje polnijo nemške liste v Budimpešti, na Dunaju in v Berlinu z raznimi izmišljotinami. Kakor rečeno, so dolgo mirovali, te dni so se pa zopet podali na »delo« in razposlali svojimi listom senzacijo, da je bil odkrit v Belgradu komplot proti kralju Petru in da je prestolonaslednik Aleksander vedel za ta komplot. »Dnevni« je bila ta senzacija sporočena z Dunaja, ampak mi smo previdni in smo dostavili brzopletki naš komentar. Kakor se je pokazalo, smo imeli prav, ker — »komplot« je bil popolnoma izmišljen. Ampak nemški listi si izmišljajo gotovo kmalu zopet kak nov komplot in gotovo se najde tudi pri nas ljudi, ki bodo takim poročilom verjeli, ker naši ljudje se nikdar ne spametujejo, nemški listi jim tako imponirajo, da jim vse verjamejo.

Italijanska pravna fakulteta pride torej — kakor se poroča — v Trst, in sicer že to jesen. S tem moramo za sedaj računati, dobili bomo nov udarec, novo klopoto, ker smo se na klopote že tako navadili, da so nam lica trda kot podplat in na klopote niti ne reagiramo več. To je žalostno, ampak to je poglavje, o katerem bi se moralo posebej govoriti, za sedaj je na najvažnejše vprašanje, kaj nam je storiti ko se italijanska pravna fakulteta odpre v Trstu — merda že to jesen? Po našem mnenju bi bilo naprametnejše in najboljšje kar bi mogli storiti, naslednje: vsi slovenski juristi v Trst, Hrvači in Srbi iz Istre in Dalmacije storijo gotovo tudi to, že zato, ker jim je Trst najbolj in potem bo na italijanski pravni fakulteti v Trstu že takoj v začetku — jugoslovanska večina. Kaj to pomeni, je na dlani: tržaška pravna fakulteta se bo prej ali slej morala utrakvizirati in v Trstu dobimo jugoslovansko pravno fakulteto. Našim juristom bo gotovo lože študirati v Trstu, na domačih tleh, kot v Gradcu, na Dunaju in v Pragi, neznanje laščine pa tudi ne bo posebnega ovira, saj je znano, kako hitro in lahko se Slovenec uči tujih jezikov. In znanje italijanščine, ki bi si ga pridobili naši juristi, bi bilo za njih — kapital. »Slovenec« sicer pravi, da stvar glede italijanske fakultete še ni rešena in da niti verjetno ni, da bi se rešila v zgoraj omenjenem smislu, namreč, da bi fakulteta prišla v Trst. V toliko boljše, ampak izkušnja nas uči, da na take »Slovenčeve« izjave ni dajati veliko, on negira vsako za slovensko narodno stvar neugodno reč tik dokler se ona ne uresniči, potem malo podjadikuje in se dela gorčnega, končno se pa potolaži in svetuje svojim čitateljem, naj upajo na — boljše čase.

Kam to vodi? Pravijo, da se je avstrijska vlada do zadnjega upirala temu, da bi postal Trst sedež italijanske pravne fakultete; poseben se je oziral na to, ker so temu nasprotovali tudi krogi, ki so še višji od vlade. No, sedaj so pa menda vsi bomisleki padli — na pritisk iz Rima, seveda. Merodajni krogi na Dunaju se nočejo Italiji zameriti, »prijateljstvo« z Italijo smatrajo za tako važno, da temu radi marsikaj žrtvujejo — tudi vmešavanje v čisto notranje avstrijske zadeve je Italiji dovoljeno. Z ene strani se torej meša v avstrijske notranje razmere Nemčija, z druge strani Italija. Lepe razmere v državi, ki hoče biti — velesila! Čutiljo nenačelnost takih razmer tudi na Dunaju in ker jim je vseeno malo hudo, stresajo svojo jezo nad Srbijo... Kam to vodi?

† Fran Košak. Umrl je gospod Fran Košak, posestnik in deželni poslanec na Grosupljem. Bil je dobra duša, splošno priljubljen mož, ki je kot župan in poslanec storil, kar je mogel. Vkljub temu, da je bil v S. L. S., ni poznal grde politične strasti. N. v. m. p.

Ciril-Metodova podružnica v Kranjski Gori ima v nedeljo dne 22. sušca ob pol 6. uri zvečer v hotelu »Slavec« svoj redni občni

zbor. Poroča stari odbor in voli se nov odbor ter delegatje. Pridite množično člani in prijatelji družbe!

Razredna loterija. Pri večeršnjem žrebanju sta zadeli 10.000 kron številki 13.243 in 28.193, 5000 K pa številke 3401, 86.170 in 87.775.

Ogenj. Dne 13. t. m. popoldne je izbruhnil na podstrešju kajze Alojzije Sladič iz Sent Ruperta ogenj, ki je kmalu uničil s slamo krito poslopje čisto do tal. Tudi več polihstva je pogorelo. Domačini so začeli takoj gasiti in le njim se je posrečilo ogenj lokalizirati, drugače bi začela goreti bližnja poslopja, ki so ravno tako s slamo krita, kakor je bila pogorela kajza. Škoda znaša 1000 K, vendar je krita z zavarovalnino. Vzrok požarja je doslej še nepojasnjen.

Nesreča. V cementarni v Zidanem mostu se je preteklo soboto ponesrečil tamkaj uslužbeni delavec Schmidt s tem, da ga je zadel les in ga težko poškodoval.

Prijet vlomilec. Orožništvo je pretekli petek aretiralo v Polhovem gradu nevarnega vlomilca Janeza Keržišnika iz Žirov, ki ga je orožništvo iskalo že celo leto zaradi rop. Keržišnika so izročili deželnemu sodišču v Ljubljani.

Aretirani cigani. Te dni je aretirala orožniška patrulja v nekem gozdu pri Pšati cigansko tolpo, obstoječo s treh mož in dveh žensk. Cigani so hudo na sumu, da so izvršili neki vlad in tatvino v Snehovih. Izročili so jih okrajnemu sodišču.

Tatvina mesa. Posestniku Jožetu Lipovcu iz Jesenic je doslej neznan tat ukradel 80 klobas in več mesa v skupni vrednosti devetdeset kron. O storilcu manjka doslej vsa sled.

Bohinjski predor preplavljen. Vsled zadnjega deževja je stopila v noči od 10. na 11. t. m. voda v bohinjskem predoru. V predoru je bilo 35 cm vode nad tračnicami.

Izmed protestantskih duhovnikov v Švici je več kot ena tretjina popolnih abstinencov: okroglo 450. Posebno med naraščajem se opaža živalno gibanje. Zdravnikov - abstinencov šteje Švica 137.

Ljubljana.

— Ko se je praznovala stoletnica bitke pri Lipskem, je bila Ljubljana v zastavah. Danes se pa praznuje spomin predstoletne samostojnosti in pogled Ljubljano!

— V Trstu se vrši javen shod za slovensko vsučilišče. Ljubljana, kaj pa ti?

— Nesramnost brez meje! Kranjski deželni odbor je sklenil, kakor znano, izdajati poročila Kranjske na prvem mestu v slovenskem jeziku, potem šele v nemškem. Sedaj pa vam pridejo nemški listi iz rajna in se zgražajo nad to »krivico«. Za ubogo 4 in pol odstotke Nemcev in renegatov naj bi bili mi na zunanji tudi nemški? Res švabska predrznost je velika!

— Kdo ve kaj? Vpokojeni župnik Rudolf iz Čateča ob Savi je neznanu kam izginil. Mož je znan še iz časa, ko je kaplanoval v Črnem vrhu nad Idrijo. Takrat je prošol po svojih strastnih agitacijah za sveto katoliško stvar, zlasti pa vsled svojih gospodarskih talentov, ki so zapustili posebno v Črnem vrhu, kjer je prišel po njegovih ponesrečenih spekulacijah marsikaj prempžen kmet na boben, žalostne spomine. — Sedaj ga je naenkrat vzela noč. In sicer zakaj? Prečastiti je izvalil ubogemu poslu, svoji bišvi kuharici, ves njen prihranek. Prišel je k njej v Ljubljano, ji sladko govoril, ter je naposled potožil, da ga neusmiljeni denarni zavodi tako preganjajo, da mu bo v kratkem prodano posestvo z dvonadstropno hišo, ako ne plača 1600 K obresti. Če pa plača ta znesek, potem bo hišo sam prodal, in v tem slučaju mu bo kupec izplačal ravno desetkrat toliko v gotovini. Takega kupca namreč že ima. — Kuharica, ki je imela za maziljenje Gospodove vsikdar dobro srce, je prečastitemu hitro priskočila na pomoč, ter mu izročila zahtevanih 1600 kron. Kristnovost namestnik je bil rešen. Prodajal je v resnici svoje posestvo sam, in sicer je prodal svoji ljubici, s katero ima dva nezakonska otroka. — Prišel je zopet h kuharici, toda ni ji prinesel denarja nazaj. Pač pa jo je potolažil, češ, da je dajal v pogodbo in je tako narejeno, da dobi ona denar še prej kakor on. Kuharica je čakala. A glej, zgodilo se je nekaj nepričakovanega! Župnikova ljubica je izginila z otroci vred, z njo pa je izginil tudi denar. Kam, se ne ve — pravijo, da v Ameriko.

— Zato se je zatekla kuharica k sodišču. Posestvo je bilo dražbenim potom prodano, toda kako bo s kritjem, se ne ve. Pa tudi prečastitemu je preiskalo sodišče jetra in obisti ter je pričelo sumiti, da je sveti mož slepar v talarju. In zgodilo se je zopet nekaj nepričakovanega: tudi prečastiti je izginil. Ker pa se zanimata zanj sodišče in kuharica, da obračunata z njim, se naproša vsakdo, ki mu je znano, kje se maziženi kavalir nahaja, da javi to Lizi Kos v Ljubljani, ki bo prvega, ki ji napravi to uslugo, gotovo primerno nagradila.

— Slovensko gledališče. V četrtek 19. t. m. se uprizori v drugič in zadnjič v tej sezoni noviteta »Čez leto dni«. Burka je pri premijeri sijajno uspela in občinstvo se je namenjalo do solz. Zlasti je ugajal g. Povhe kot godrnjavi veletržec in založnik narodnega mila Bucek, kakor tudi ljubosumni krčmar g. Groma in hudomušni odvetnik dr. Kovač g. Drenovca. Kdor se hoče pošteno nasmejati, naj ne zamudi te predstave. Začetek ob pol 8. — Konec ob tri četrta na 10.

— Neljuba pomota se je vrnila včeraj med tekst poročila o gledališki predstavi »Čez leto dni«. V drugi vrsti prvega stavka naj bi se glasilo: časovnega dobičine in ne časovne dobičine, kakor je bilo pomotoma tiskano.

— Razprodaja vstopnic za opero se je začela včeraj popoldne uprav nasilno. Občinstvo je blagajničarko prisililo, da prodaja pravkar došle vstopnice, in v par urah je bil ves parter in I. balkon za oba večera razprodan. Od razburjenja je blagajniška pomočnica zbolela. Dobiti je le še balkonske in galerijske sedeže. Lože naj se vzamejo in plačajo takoj, ker sicer bodo prodane drugim reflektantom. Če bi se bili naši ljudje toli brigali za našo opero in našo dramo, bi se slovenskemu gledališču sijajno godilo! Ali — za slovensko reč se Slovenci ne navdušujejo.

— Ustanovnik »Matice Slovenske« je postal g. dr. Oton Kučera, predsednik »Matice Hrvatske«.

— Z ozirom na notico v »Dnevni« z dne 15. t. m., št. 806, glede vinskih cen sporočam, da je dobili v tukašnih kraji, t. j. okoliš Malivrh, Slopno, Veselivrh, Gaberška gorica in po bližnji okolici še mnogo prav dobrega belega in rdečega bizeljskega vina po 36 do 44 h za liter postavljen na kolodvor Brežice.

— Kako so vili vlomilca Jeraba. Poroča se nam iz Borovnice: V restavracijo blizu kolodvora Borovnice je prišel v nedeljo zvečer ob pol 8. uri vitek mož s kozjo brado. Zahteval je pristnega »Florijana«. Ker ni bilo gospodarja doma, mu je postregla gospodinja. Izgovarjala se je, da »Florijana« nima pri rokah, ampak v kleti še v zaboji. Rekla je gostu, naj potrpi, da prinese dekla pijačo iz kleti. Zdel se je gospodinjini neznan gost sumljiv, in še posebno, ker je dišal po senu in imel povaliano obleko. Gostu se je zdelo to sumljivo, in rekel je, da je zadovoljen tudi z drugim žganjem, ker se mu mudi na vlak. Ona pa mu je rekla: Le naj počakajo gospod! Bo kmalu! Zadrževala ga je tudi s tem, da je rezala za gosta salame. Med tem časom pa je poslala domačega hlapca s listkom na orožništvo, da se mudi v r. t. raciji sumljiv individij. Kmalu nato sta stopila moža postavbe v sobo. »Gost« jima je obrnil hrbet in začel je izpreminjati barvo. Gospoda orožnika sta pustila »gost«, da je plačal in šel iz sobe. Roka pravice stopi za njim v vežo in ga je zgrabila za vrat in silni vlomilec je bil krotak kakor ovca. Potem sta ga odpeljala v kuhinjo in sta ga preiskala vpiro gostov. Pri njem so našli 17 K: škarje, s katerimi je prestrigel omrežje v zaporu, da je pobegnil. Med potjo v zapor na Vrhniko je izdal še druge sokrvice, med temi baje nekega policaja iz Ljubljane in železn. čuvala.

— Samomor. Včeraj si je prerazal vrat portir tukašnje predilnice Josip Rabe. Nezavesnega so prepejali z rešilnim vozom v deželno bolnico, kjer je umrl.

— Aretacije. Preteklo nedeljo jutraj je razsajalo več fantov v neki gostilni na Poljanski cesti. Pijanci so razbili več stolov in steklenic ter so povzročili za dvajset kron škodo. Policija je aretirala dva kolesarja, izmed katerih je eden ušel, ki ga je pa kmalu na to neki drug stražnik aretirali. Oba sta se vedla napram straži zelo nasilno, vsled česar ju je policija izročila deželnemu sodišču.

— Težka železniška nesreča. Pretekli petek zvečer okrog osme ure se je pripetila ne daleč od prisilne delavnice težka železniška nesreča, o kateri smo že poročali. K

Gostilna. Anton Ivančič Buffet. TRST. Andemo de Toni, via Nuova 5. TRST.

Tržaškemu občinstvu in v Trst prihajajočim Slovincem jamčim za pristna istrska, vipavska in dalmatinska vina, kakor tudi vedno sveže pivo in izborno mrzlo in gorko kuhinjo.

Gostilna-Buffer F. BOLLE Trst-Rojan

Alla Valle di Roiano. Domača vina. — Sveže pivo. — Gorka in mrzla jedila.

temu se še javlja: 34letni trgovski potnik Friderik Sličar, ki stanuje v Vodmatu, je hotel iti čez železniško progo. Tu je nenadoma pridrldol dolenski vlak, ki je Sličarja podrl na tla in mu odrezal obe nogi; poleg tega je zadobil Sličar tudi težke poškodbe na glavi. V brezupnem stanju so ga prepeljali v deželno bolnico.

— Društvo slov. trg. sotrudnikov v Ljubljani vlijudno vabi cenj. gg. kolege na VII. redni občni zbor, ki se vrši v soboto dne 21. t. m., točno ob 9. uri zvečer v salonu restavracije »Perles« z običajnim dnevnim redom. Cenjene gg. člane se prosí, da se istega polnoštevilno udeležijo. Odbor!

— Ljubimkanje, ljubavni roman v 4 delih, po romahu Artur Schnitzlerja, v glavni vlogi Valdemar Psylander, imel je včeraj pri prvotnih predstavah najkrajniji uspeh. »Ljubimkanje« je vzor-delo kinematografske umetnosti in je največjega uspeha gotovo. Opozorja se, da se drama »Ljubimkanje« predvaja pri vseh predstavah. — V petek najkrajniji umotvor moderne kinematografije »Življenje in trpljenje Jezusa Kristusa«.

Pazite na dan 25. marca t. l.

Trst.

Kako ponižujejo naš narod. Nimamo v mislih onih, ki so naši odkriti nasprotniki, ker od teh nimamo drugega pričakovati, kot boj in poniževanje in zasramovanje, temveč imamo v mislih člane našega rodu, torej Slovence. Komaj je poteklo par dni, ko je socialni demokrat Kopač poniževal slovenščino pred tržaško poroto s tem, da je govoril rajše italijansko, slovensko govorico pa zavrnil; komaj se je poleg glas o tem, pa slišimo zopet nove reči. V soboto so imeli nabrežinski socialni demokratje shod in na tem shodu je govoril neki Müller iz Dunaja v nemškem jeziku, neki drug govornik pa v italijanskem, slovenskega govornika pa sploh ni bilo. Kam smo prišli, kako daleč so nas zapeljali socialni demokratje! Prosimo — v slovenski Nabrežini pa mednarodna socialna demokratija dopušča, da nastopajo na shodih sami Nemci in Italijani in niti toliko narodne pravčnosti ne pripozna, da bi poslušali slovenski socialni demokratje govornika v tistem jeziku, ki ga sami govorijo, v tistem jeziku, ki ga razumejo! Čeprav so nabrežinski socialni demokratje v narodnem pogledu skoro popolnoma indiferentni, ta dogodek, sobotni shod, pa jih je vendar nekoliko razburil. Eden izmed njih se je oglasil za besedo in je v svojem materinem jeziku protestiral proti temu, da se ne govori tudi v slovenskem jeziku. Večje število se je z njim strinjalo in je zapustilo prostore. Sodrugi nam bodo kljub temu dogodku bržkone hoteli dopovedati, da so oni najboljši narodnjaki, da so edino le oni v to poklicani, da rešujejo slovensko narodno vprašanje. Oni bi prav radi imeli monopol za to »reševanje« in rešili bi naš narod prav kmalu, morda bi niti pet let ne bil več pri življenju, če bi sodrugi imeli to stvar v rokah in če bi ne bilo drugih, ki za našo pravico stvar zavzemajo. Torej smo imeli popolnoma prav, ko smo pred kratkim napisali, da hočemo socialni demokratje ustvariti iz Nabrežine — Furlanijo. »Zarja« se je tedaj jezila, zdaj pa, ko bi morala povedati svoje mnenje, pa drži lepo jezik za zobmi. Da smo v Nabrežini

Najboljše čevlje po meri dobite v novi čevljarici **Antona Javernika**, Trst, ulica Farneta 33. Prevzamejo se tudi vsakovrstna popravila.

že tako daleč prišli, da se upajo uprizoriti socialni demokratje shod, na katerem se govori samo nemško in italijansko, temu so največ krivi tisti nabrežinski slovenski delavci — klesarji in kamnolomci — ki to brezna-rodno in brezčastno organizacijo podpirajo, tisti so temu največ krivi, ki z donajanjem svojega denarja v socialno demokratične blagajne pomagajo nabrežinski socialni demokratiji na kviku in jo vzdržujejo, to pa vkljub temu, da je postala tako nesramna, da slovenskim delavcem ne nudi niti slovenskega govornika, ampak samo nemškega in italijanskega, kar pomeni sramoto za vse nabrežinske delavstvo. Torej so slovenski delavci samo za to, da nosijo socialni demokratiji denar, samo za to so, da redijo gada na svojih prsih. Radovedni smo, kaj bi rekli nemški socialisti na Dunaju, če bi došel na shod samo slovenski govornik. To bi nastal odpor! Ravno tako, kakor Nemci, bi nastopali tudi Italijani. In samo mi Slovenci naj se damo poniževati in zasramovati? Kdor ne nosi v glavi otrob namesto možganov, ta bo izvajal konsekvence, tako pa, kakor je sedaj, ne smejo se razmere več razvijati naprej. Iztrebimo sramoto, ki se širi med nami! Če tega ne storimo, imajo naši narodni nasprotniki popolnoma prav, da nas smatrajo za manj vreden narod, za narod, ki niti ne zna braniti svoje časti. Sramota mora biti odpravljena!

Občni zbor »Zveze jugoslovanskih železničarjev«. V nedeljo je priredila »Zveza jugoslovanskih železničarjev« svoj IV. redni občni zbor v dvorani kons. društva v Rojani. Prišel je ob 3. popoldne in je trajal do 6. zvečer. Občni zbor je vodil predsednik »Zveze« g. Ivan Škerjanc. G. Jež je podal tajniško poročilo, iz katerega je razvidno, da ima »Zveza« nad 2800 redno plačujočih članov. Podružnic ima 18 in 4 vplačilnice. »Zveza« je razširjena že po vseh slovenskih deželah — v zadnjem času tudi po Istri in Dalmaciji. O blaginjskih zadevah je poročal g. Cesar. Zveza je imela 39.832 K 38 v dohodkov in 35.343 K 04 izdatkov, torej ostane 4.479 K 34 v. Promet 75.185 K 42 vin. — Bilanca izkazuje aktiv 8398 K 33 vin., pasiv 574 K 70 v.; potemtakem 7.850 K 63 vin. čistega dobička. Odboru je bila izrečena zaupnica. Za predsednika je bil izvoljen g. Matija Lavrenčič. Po g. Mraku je bila izrečena dosedanja predsednik g. Škerjancu, ki za naprej ni mogel več prevzeti predsedstva, zahvala, ki je bila spremljana z burnim odobravanjem. G. Škerjanc je bil nato izvoljen za častnega člana Zveze in sicer na predlog g. Vebra. Za II. predsednika je bil izvoljen g. Jug. Odbor je bil dopolnjen s sledečimi člani: Alojz Černe, Josip Ljubič, Hinko in Andrej Jezec. Nadzorstvo: Ivan Kordon, Ivan Salomon, Ivan Škerjanc, J. Kette in J. Mirt; namestniki: Drašter, Turk, Gomol in Vitez. Sprejetih je bilo 63 predlogov z raznovrstnimi zahtevami. Izrečena je bila zahvala Čebelarju, ki zadrugi pri Sv. Luciji, ker je takajšnji podružnici Z. J. Z. darovala 500 K. Sklenjeno je bilo tudi to, da se bo, kakor dosedaj, tudi zana-prej sprejemalo za člane Zveze samo Slovane. Ta stvar je prišla v obravnavo z ozirom na to, ker bi se radi pridružili »Zvezi« tudi nekateri nemški in italijanski železniški uslužbenci. — Iz tega poročila, ki smo ga podali na kratko, je razviden razveseljiv razvoj jugoslovanske narodne železničarske organizacije. Komaj 4 leta eksistira, pa že tak napredek! Popolnoma razumljivo nam je, zakaj socialni demokratje toliko napadajo »Zvezo«. Boje se je, boje se njene moči. Če bo šlo tako naprej, in to trdno upamo, potem ni več daleč čas, ko bo na jugoslovansko železničarstvo združeno pod praporom »Zveze jugoslovanskih železničarjev.« Da bi se to čimprej zgodilo!

Takih razmer pa že dolgo ni bilo. Italijani vsak hip napadejo kakšnega Slovence. Vemo, da so se podobne stvari dogajale takrat, ko se je pričelo narodno prebujenje, ko je začel Slovenec vstajati; toda potem je bil dalje časa mir in v zadnjih dneh so se zopet začeli oprijemati nasilnih sredstev. Ali mislijo, da jim bo to kaj pomagalo? Zelo se motijo! Temveč ko nas izzivalo in napadalo, temvečji bo naš odpor. To počenja ne od strani Italijanov nam bo prineslo vsaj to dobroto, da se bodo vzdramili tudi tisti Slovenci, ki so spali in niso hoteli stopiti v boj za pravice svojega naroda. Pravzaprav pa je že skrajni čas, da se to zgodi, kajti zdi se nam, da je vendar že zadosti napadanja od italijanske strani. Če bomo združeni, če se pridružijo naši bojni armadi vsi oni Slovenci, ki so Slovenstvu s svojo brezbriznostjo že veliko škodovali, potem bo naša moč velika in nihče nas ne bo mogel premagati. Če pa bomo mevske, potem bodo seveda še veliko bolj peče palice in gorjace po naših hrbtih.

Krvav pretep med Arabci in Dalmatinci. V nedeljo zvečer, okrog 9. ure je nastal v gostilni »Alla bella Venezia« v ulici del Pane krvav pretep, ki je zahteval človeško žrtve. Nekoliko pred 9. uro je sedelo v omenjeni krčmi pri dolgi mizi več mornarjev, med katerimi se je nahajala tudi prostitutka Marija Kovačič. Mornarji so poplačali pijačo in se poslovi. V krčmi je ostala pri isti mizi Kovačič sama. V drugem kotu gostilne pa so sedeli štirje mornarji. Kmalu pa sta prišla v krčmo dva Arabca, tudi mornarja in sta se vsedla h Kovačičevi, katera je pričela takoj z enim izmed teh Arabcev, kateri ji je že bil znan od kakšnega prejšnjega večera. Vse to pa ni bilo po volji onim štirim mornarjem, ki so sedeli pri drugi mizi. Začeli so izzivati Arabca. Ta pa je ostal hladnokrven in jih je skušal pomiriti s prijazno besedo. Pa ni pomagalo mnogo. Eden izmed mornarjev, kateremu pravijo »Toni Tartaria«, je bil najneumornejši izzivalec; svoje tovariše je naganjal, da bi planili na Arabca. Najprej so Arabca opsovali, nato pa so mu pokazali vrata. »Kaj hočeta tudi, vraga črna? Pojdita v peklo, satana!« Tako in slično so se zagnali mornarji v Arabca, ki pa nista vedela pravzaprav, pri čem da sta. Poznala nista nikogar izmed teh ljudi, storila nista nobenemu nič zalega — kaj hočejo vendar od njiju? Tudi nista razumela vsega, kar so jima govorili mornarji v italijanskem jeziku, zato pa tudi nista čutila, da so tla že precej razgreta. Mornarji pa so ju takoj prišli in ju hoteli zagnati iz gostilne. Arabca sta se ustavljala. Nastal je vrišč. Stoli so zaškripali, padali so udarci. Prostitutka je zbežala, krčmar je odhitel klicati stražnike, ostali pa so se začeli pretepavati, da je bilo vse po zraku. Arabca sta se branila, toda bila sta sama. Takoj sta spoznala, da jima preti huda. Poskušala sta bežati; enemu se je posrečilo, drugi pa je ostal še v gostilni sam in širje so ga bili vrgli na tla. Ko je spoznal Arabec, da gre za njegovo življenje, je pograbil za špansko britev (dolga žepni nož) in je zamahnil z njo po mornarju, ki je klečal na njem. Zadel ga je v prsi. Ranjeni mornar je zaječal; v hipu je bil ves krvav po prsih, zakaj kri je lila kar curkoma iz rane. V nekoliko trenutkih se je mornar zvrnil na tla. V tem se je posrečilo zbežati Arabcu, ostali mornarji so ravnotako bežali na vse strani, ko so videli kri. Ranjenec je ostal sam v krčmi. — Ko se je povrnil krčmar s stražnikom, ga je našel ležati na podu; obleka je bila vsa napita krvi, da je kar kapalo od nje, ko so dvignili ranjenca. Ko so videli, da si ranjenec ne more pomagati, so ga odnesli navzgor na rokah iz gostilne proti podružnici zdravniške postaje v starem mestu. Pa še predno so dospeli z ranjencem na zdravniško postajo, se jim je zazdelo, da ni več življenja v njem. Na zdravniški postaji ga je pregledal zdravnik. Pa je takoj spoznal, da je človek, ki so ga ravnotakr prinesli, mrtev. Pod ključnico je imel majhno rano, iz katere je še kapala polagoma kri. Zdravnik je izjavil, da je bila temu človeku prerezana dovodnica (arterija), vsled česar je nastalo naglo izkrvavljenje, ki je povzročilo tudi naglo smrt. Ubitemu mladeniču je bilo ime Martin Jurešič, star 28 let in doma je iz Metkoviča v Dalmaciji. Bil je kurjač pri Lloydju, stanujoč v zagati della Coppa 5. — Mrlič je bil odpeljan v mrtvašnico k Sv. Justu. — Umor se je takoj raznesel po starem mestu in kmalu je izvedela o njem tudi poročena sestra umorjenega, ki se je podala v mrtvašnico k umorjenemu bratu. Ravnotako je odšla tja prostitutka Kovačič. Ali je odšla s kakim posebnim namenom? — Policija je bila kmalu na delu. In kmalu je zasledila Arabca, ki je kolovratil ves

zbehan in krvav po mestu. Prijel je bil na trgu Rosario. Najprej je bil odpeljan na zdravniško postajo, kjer je bil obvezan; bil je namreč ves pokrit z bunkami in ranami. Nato je bil odpeljan na policijo, kjer je povedal, da se imenuje Osman Ahmed, star 29 let, doma iz Aden v Arabiji, mohamedanske vere, po poklicu kurjač. Rekel je, da je zabodel nekega mornarja v silobranu, dokaz so njegove rane in bunke. Laško govori zelo slabo. — Policija išče sedaj ono trojico mornarjev, s posebno vneto na glavnega krivca krvavega dogodka — »Toneta Tartaria«. V zadnjem času smo izvedeli, da so nekateri izmed pretepačev že pod ključem.

Najnovejša telefonska in brzajavna poročila.

PO ODGODITVI DRŽAVNEGA ZBORA.

Dunaj, 17. marca. Danes so se vršile seje klubov raznih strank, tako nemško nacionalne, krščanske socialne in češko-agrarne. Splošno se sodi, da bo s § 14 v bližnjih dneh izdana naredba o rekrutnem kontingentu in o najetju posojila; istim potom bo rešena tudi bosanska železnična predloga. V juniju bo morebiti sklican državni zbor, da reši proračunski provizorij in poslovnik. Do takrat se pa poskuša z novimi češko-nemškimi pogajanjimi in država prevzame iniciativo.

Dunaj, 17. marca. Češki agrarci so imeli sejo, kjer je predsednik Stanek izjavil, da je taktika čeških agrarcev zavisna od razmer na Češkem in dokler so te neustavne, toliko časa klub čeških agrarcev ne spremeni taktike. Predsedniku je bilo izrečeno zaupanje.

NEMŠKI POROČNIK V CARIGRADU USTRELJEN.

Carigrad, 17. marca. Nemški poročnik Stangen, ki je dospel v Carigrad, da bi stopil tu v vojno službo, je bil danes zjutraj najden mrtev. Preiskava je v teku.

SRBIJA.

Beograd, 17. marca. Kakor hitro bo sprejet proračun, se izvrši izločitev v ministrstvu. Pašić bo sicer še imel vodstvo, toda zunanje zadeve bo odstopil.

DOGODKI V PARIZU.

Pariz, 17. marca. Madame Cailant je zbolela za težko živčno boleznijo. Preiskava se je zato začela ustavila. Njen zagovornik bo pravni advokat Labory.

Pariz, 17. marca. Podpredsednik zbornice Angagneura je danes napadla neka ženska Henry iz Liona. Zaprla so jo.

Pariz, 17. marca. Predsednik Poincare se odpelje v začetku julija v Petrograd in bo prisostvoval ruskim manevrom.

Pariz, 17. marca. Francosko ministrstvo je že rekonstruirano. Finančni minister je dosedanji minister notranjih zadev.

KITAJSKI MORSKI RAZBOJNIKI.

Hongkong, 17. marca. Norveški parnik »Sildar« so napadli in oropali v pasazirje preoblečeni razbojniki. Častnike so pobili, vse orožje in denar pobrali ter šli.

IZ MEKSIKE.

New York, 17. marca. Iz Laredo se poroča, da so bili ustaši od zveznih čet popolnoma potolčeni.

Mali oglasi.

Beseda 5 vinarjev. Najmanjši znesek 50 vinarjev. Pismenim vprašanjem je priložiti znamko 20 vinarjev. — Pri malih oglašitvah ni popusta in se plačujejo vnaprej; zunanji inserenti v znakah. Zaključek malih oglasov ob 6. uri zvečer.

Polenovka na poseben način namočena (specijalitet) se dobiva celi post pri g. Josipu Pollaku trgovcu, Sv. Petra cesta 7 v Ljubljani. Priporoča se naročila si pustiti pravočasno rezervirati. Na zahtevo se dobi tudi navodilo, kako naj se okusno pripravi. 1617-7

Radi prevzetja drugega podjetja se odda takoj pekarija, zraven velik vrt v Rožni dolini pri Ljubljani. 88-2

Za dame K 3.90 pralne hišne halje (Schlafröcke) iz kamrika in pol delaine vedno na zalogi, razpošilja Angleško skladišče oblek O. Bernatovič, Ljubljana, Glavni trg 5-6. 59-x

Vesten pomočnik mehanične stroke, išče primerne službe. Naslov pove Anončna ekspedicija.

Sedlarskega lakirarskega pomočnika iščem. Ponudbe poslati pismeno na Knoll, Otočac, Hrvaško. 70-4

Zanesljiv večletni vrtnar želi stalne službe ali kaj primerne v kakšni vili ali hiši. Nastopi lahko takoj. Naslov v »Anončni ekspediciji« v Ljubljani. 48-3

Razno pohištvo: omare, postelje in zrcala se proda zaradi pomanjkanja prostora. Tržaška cesta št. 8.

Damske žalne obleke (kostume) vse velikosti po najnovejšem kroju priporoča konfekcijska trgovina A. Lukič, Pred škofijo 19. 99-x

Dobro ohranjeno kolo se kupi za 10 let starega dečka. Vpraša se v konfekcijski trgovini A. Lukič, Pred škofijo 19. 100-3

Več dobro izurjenih mizarjskih pomočnikov sprejme M. Gogala, mizar na Bledu. 95-3

Bizeljsko vino, belo in rdeče po 36 do 44 h. Pojasnila daje nadučitelj Blaž Tominc, Globoko pri Brežicah. 94-2

Dobro izurjena šivilja se takoj sprejme Stara pravda št. 3. 93-1

Radi odpotovanja se ceno prodaja: otroška postelja z vlogi (Stahldratmatratze), Madona, obešalo, kuhinjska oprava (medena) in svetilka. Privoz 3, pritičje desno. 92-1

Imam več hl belega in črnega vina. Uzorci na razpolago. Cene po dogovoru. Naslov: Vinogradnik, Pišce. 97-1

Namesto K 12—, samo K 5-50

20.000 parov usnatih čevljev na zadrgo z dobro zbitimi usnatimi podplati, ki so bili pripravljeni za Balkan, so mi zaostali vsled vojne. Ker moram zalogo v kratkem razprodati, prodajam čevlje pod izdelovalno ceno za samo K 5-50. Dobijo se v vsaki velikosti za gospode in dame. Razpošilja po povzetju Export ARNOLD WEISS, Wien VI. Gumpendorferstrasse, 139 25.

Na čast vsem Jožicam in Joškom
priredi
gostilna Križ, Zg. Šiška
danes

zabavni večer.
Svira tamburaška godba, vstop prost.
K obilni udeležbi vabi
gostilničar.

Na čudovit način najdeno sliko Matere Božje s Sv. Gore, ki jo je daroval patrijarh Grigori iz Ogleja l. 1544, slikal Bellini l. 1500
prodam
z vsemi listinami in garancijami.
Iv. Gyra, Gorica

FR. P. ZAJEC
izprašani optik.
Zalagatelj o. in kr. armade, vojne mornarice, domobrancev itd.
Ljubljana, Stari trg 9.
V tej stroki najzanesljivejša tvrdka. Edino pri meni na razpolago zelo podroben prvi slovenski optični cenik, dobi ga vsakdo zastonj. Specialist za očala in ščipalnice. Toplomere, barometre, daljnogleda itd. Z električnim obratom moderno urejena delavnica. Zapravostrno optiko se jamči.

Krojaštvo
Ivan Kersnič
v Ljubljani, Sv. Petra cesta 32, I. nadstr. nad kavarno »Avstrija«
se priporoča slav. občinstvu za izdelovanje vsakovrstnih oblek po najnovejši modi. Solidno delo, zmerno nizke cene, znano pohvalna postrežba. — Popravila se hitro in ceno izvršujejo.

Pri nakupu različnega manufakturnega blaga, se blagovolite obrniti na tvrdko
A. & E. Skaberné Mestni trg 10.
obstoja od l. 1883.

FRAN KRAIGHER
krojaški mojster
Gospodskovalica ulica št. 5
se priporoča slavemu občinstvu za naročila vsakovrstnih oblek po meri. — Inozemskega in domačega blaga vedno na izbero. — Sprejema tudi izdelovanje oblek in popravila. — Cene zmerno. — Izdeluje vsakovrstne svetovno znane gumbe iz svile in blaga, trpežne tudi za eksport po morju. 229

Nogavice in druge pletenine, dalje ovratnike in v to stroko spadajoče blago dobite najceneje v
specijalni trgovini A. & E. Skaberné
Mestni trg št. 10.
Velika izbira! Solidna postrežba!

„Zdravnik želodca“
je edina posebnost želodčnega likerja iz zdravilnih rastlin, kateri izbornu upliva proti slabosti v želodcu ter ga radi tega v nobeni družini ne bi smelo manjkati.

Med dobrim najboljše je
„Puch“ vozno kolo
model 1914.
ki so vsled lahkega teka in trpežnosti povsod najbolj priljubljena.
Glavno zastopstvo in zaloga
IGN. VOK, specialna trgovina šivalnih strojev in koles
Ljubljana. — Sedna ulica št. 7. — Ljubljana.

Modistinja
Minka Horvat, Ljubljana, Stari trg 21.
Priporoča svojo veliko zalogo damskih in otroških klobukov, športnih čepic in vseh potrebščin za modistke. — Popravila se točno in najceneje izvrše.

Spomladne novosti so tukaj.
Najmodernejši raglani, obleke za gospode in dečke v najnovejših fazonah — dospela je ogromna izbira pariških in berlinskih modelov za dame v modernih barvah in krojih.
Velika partija damskih kostumov po 10 K, katere ni bilo dosedaj za dobiti.
Ogledati si zamorete le v trgovini
Angleško skladišče oblek
O. Bernatovič, Ljubljana, Mestni trg 5-6.
Telephon 132.